

MORFO-SINTAXA

GRILE

- 1.- Care este funcția sintactică și valoarea morfologică a sintagmei subliniate din enunțul: Deasupra sa avioanele brăzdau cerul cenușiu:
- a.- c.loc exprimat prin pron.posesiv, G.;
 - b.- atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, cazul genitiv;
 - c.- c.loc exprimat prin adjectiv posesiv, cazul acuzativ.
- 2.- Felul propozițiilor, funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: *S-a pregătit în vederea a ceea ce urma să facă.*:
- a.- PP + CS + SB; complement direct, pronume relativ, cazul genitiv;
 - b.- PP+CI+CD; sb., pron.relativ, G.; c.- PP+CI+SB; c.scop, pron. relativ, G.
- 3.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Fusese rănit de moarte, adică fără speranță.*
- a.- c.m., substantiv + c.m., substantiv;
 - b.- c.consecutiv, substantiv + apozitie, substantiv;
 - c.- c.cauză, substantiv + apozitie, substantiv.
- 4.- Analiza corectă a cuvintelor subliniate din enunțul: „Studierea simbolurilor secrete folosite de societățile secrete este una din specializările mele.”, este în varianta:
- a.- subiect, subst.+ c.ag., subst.+ p.n., verb cop. și nume predicativ exprimat prin pronume nehotărât + atribut adjectival, adjectiv pronominal posesiv, acuzativ;
 - b.- subiect, subst. + c.i., subst. + pred. nom. + atr. adjectival, pron. posesiv, G.;
 - c.- subiect, subst.+ c.i., subst.+ p.v.+ atr. pronominal, pronume posesiv, genitiv.
- 5.- Analiza cuvintelor subliniate din textul: „*Pergamentul era viu ca pielea abia smulsă a unui martir.*”, este corectă în varianta:
- a.- ca pielea = c.mod + abia = c.mod, adverb de mod + smulsă = atr. adj., adj. provenit din participiu + a unui martir = atribut subst. genitival, substantiv în genitiv articulat cu articolul nehotărât *unui* precedat de art. posesiv-genitival *a*;
 - b.- ca pielea = c.mod, substantiv + abia smulsă = atribut adjectival, adjectiv la gradul comparativ de inegalitate + a unui martir = atribut substantival, substantiv în genitiv precedat de articol nehotărât și de articol posesiv-genitival;
 - c.- ca pielea = c.m., substantiv + abia smulsă = atribut adverbial, adverb de mod + a unui martir = complement indirect, substantiv în genitiv.
- 6.- Structura subliniată din: *La nuntă, veniseră care mai de care cu cadouri.*, este:
- a.- loc. pronominală nehotărâtă, apozitie;
 - b.- loc. pronominală nehotărâtă, subiect;
 - c.- locuțiune adverbială, apozitie.
- 7.- Cuvântul subliniat din enunțul: *Le-ai dat mâncare la copii?*, este:
- a.- c.l., substantiv în Ac.;
 - b.- c.i., substantiv în D.;
 - c.- c.i., substantiv în Ac.

8.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțul: *Nu se cuvenea a fi acceptat o asemenea situație și mergea fără a fi ajutat.*

a.- subiect expr. prin verb predicativ, construcție activă, infinitiv perfect + c. mod exprimat prin verb predicativ, construcție pasivă, infinitiv prezent.

b.- c.direct exprimat prin verb predicativ, construcție pasivă, infinitiv prezent + c. concesiv exprimat prin verb predicativ, construcție pasivă, infinitiv prezent;

c.- subiect exprimat prin verb copulativ și verb la participiu + c.m. exprimat prin verb predicativ, construcție activă, infinitiv perfect.

9.- Cuvintele subliniate și felul propozițiilor din enunțul: *Mi-ar trebui douăzeci de ani ca să pricep. Ei au stat ce-au stat și au plecat.*

a.- c.d. exprimat prin numeral ordinal + c.d. exprimat prin pronume relativ + PP + CI + PP + CD + CD;

b.- subiect exp. prin num. card. + c.t., adv. relativ + PP+CS+PP + CT + PP;

c.- subiect exprimat prin numeral cardinal + c.d. exprimat prin pronume relativ + PP + CNS + PP + CM + CM.

10.- În enunțul: *Fiind foarte harnic și apreciat de toți, se cam obrăznicise,* cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta:

a.- c.cauză exprimat prin verb cop. la gerunziu și n. p. exprimat prin adj. + c.cauză format din verb cop. la gerunziu, (verbul copulativ este subînțeles) și n.p. exprimat prin adj. (*foarte apreciat*) + complement de agent exprimat prin pronume nehotărât;

b.- c.cauză format din verb cop. la gerunziu și nume pred. multiplu exprimat prin adj.+ c. agent exprimat prin subst. provenit din pron. neh. (prin conversiune);

c.- complement indirect format din verb copulativ la gerunziu și nume predicativ multiplu exprimat prin adjective + complement de agent exprimat prin pronume nehotărât.

11.- Felul propozițiilor, funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din enunțul: *Te poți gândi și singur, chiar dacă s-ar fi putut ști dinainte care sunt consecințele acestor demersuri.*

a.- PP + CM + CD + complement direct exprimat prin verb la infinitiv, construcție activă + complement direct exprimat prin verb în construcție activă;

b.- PP + CV + SB + c.d. exprimat prin vb. la infinitiv, construcție reflexivă + subiect exprimat prin verb la infinitiv, construcție reflexivă;

c.- PP + CV + CD + intră în componența predicatului verbal, indicativ, prezent, construcție reflexivă în ambele situații.

12.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din enunțul: *S-a supărat, lucru ce n-a impresionat pe nimeni.*

a.- PP + PP + apozitie, subst.în N. + atr.adj., adjectiv pronume relativ;

b.- PP + PP + c. d., substantiv în acuzativ + subiect, pronume relativ.

c.- PP+AT+ apozitie, substantiv în N. + subiect, pronume relativ.

13.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din enunțul: *Contrar previziunilor nu s-a procedat corect, pentru că este contrar legii ceea ce se propune.*

a.- PP+CZ+SB+ c.concesiv, substantiv în D+ nume predicativ, subst. în D.;

- b.- PP+CZ+CD + c.consecutiv, subst. în D. + nume predicativ, subst. în D.;
 c.- PP + CI + SB + c.cauză, substantiv în D + nume predicativ, subst. în D.
- 14.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din enunțul: *Venisem înaintea cui se lăudase că va sosi primul, deși plecasem mai târziu.*
- a.- PP + CM + CD + CV + c.timp, pronume relativ în G. + c.t, adverb de timp, gradul comparativ de superioritate;
 b.- PP + CM + CI + CV + subiect, pronume relativ, genitiv + c.t., adverb de timp, gradul comparativ de superioritate;
 c.- PP+CT+CP+CV+ sb., pron. rel., G. + c.t., adv.de timp, comp. de superioritate.
- 15.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din enunțul: *N-am rezolvat exercițiul din pricina cui m-a împiedicat.*
- a.- PP + CZ + subiect / pron. relativ, precedat de gruparea cvasilocuțională, specifică G.;
 b.- PP + CI + c.cauză, exprimat prin pronume relativ, genitiv;
 c.- PP + AT + c.cz. exprimat prin pronume relativ, genitiv.
- 16.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din enunțul: *Iată un loc în mijlocul căruia merită să ne oprim.*
- a.- PP + AT + CD + atribut pron. exprimat prin pronume relativ, G.;
 b.- PP + CD + subiect exprimat prin pronume relativ, genitiv;
 c.- PP + AT + SB + c.loc, pronume relativ, genitiv.
- 17.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate: *De teamă ce-mi era, nu mai ridicam capul, pentru că m-ai speriat rău și meriți o sfântă de bătaie.*
- a.- PP+AT+CZ+PP + c.cauză, subst. + subiect, pron. relativ + c.d., subst.;
 b.- PP+PP+CZ+CZ + c.i., subst.+ atr. adj., adj. pron. relativ + atr. adj., adj.;
 c.- PP+AT+CI+CI + c.cauză, subst. + nume pred., pr. relativ + c.d., adj..
- 18.- Felul propozițiilor, felul predicatelor și analiza cuvintelor subliniate: *Mi s-a spus că ești un copil de bani gata.*
- a.- PP+CD+predicat verbal+predicat verbal+atr. substantival prepozițional;
 b.- PP+SB+p.v.+p.n.+ atribut adjectival exprimat prin locuțiune adjectivală;
 c.- PP+CI+ predicate verbale + atr. adj. exprimat prin locuțiune adjectivală.
- 19.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate: *Zicea că are nu știu ce treabă și se credea că este mai cu moț.*
- a.- PP+CD+CD+SB+ complement direct, locuțiune pronominală nehotărâtă + nume predicativ exprimat prin substantiv precedat de prepoziții;
 b.- PP + CD + CD + PP + CD + predicat verbal + atribut adjectival, adjectiv pronominal relativ + nume predicativ exprimat prin locuțiune adjectivală;
 c.- PP + CD + PP + CM + atribut adjectival, locuțiune adjectivală nehotărâtă + nume predicativ, locuțiune adjectivală.
- 20.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate: *Fără doar și poate că voi reuși, deși întâlnești fel de fel de oameni în țara asta care e un sat fără câini.*
- a.- PP+SB+CV+AT+ predicat verbal exprimat prin loc. adverb. predicativă + atr. adj. exprimat prin loc. adjectivală + nume predicativ exprimat prin loc. adj.;

b.- PP+CV+AT+ c.m., locuțiune adverbială + c.d., substantive (repetate) + nume predicativ exprimat prin substantiv + atribut substantival prepozițional.

c.- PP+CD+CV+AT + predicat verbal, loc. adv. predicativă + atr. adjectival, loc. adjectivală + nume predicativ, subst. + atribut substantival prepozițional.

21.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *Era marcat de ceea ce se întâmplase. Nu-ți spune întotdeauna părerea!*

a.- c.i. exprimat prin pronume relativ + c.i., pron. personal, formă neaccentuată;

b.- subiect, pronume relativ cazul N. + c.posesiv, pronume reflexiv, dativ;

c.- subiect, pron. relativ, acuzativ + c. posesiv, pronume reflexiv.

22.- Cuvintele subl. din enunțurile: *Ne-am evaluat faptele, deci tu și cu mine plecăm.*

a.- compl. posesiv, pronume reflexiv + subiect, pronume personal, Ac.;

b.- complement indirect, pronume personal, dativ + subiect, pronume personal, D.;

c.- complement posesiv, pronume personal + subiect, pronume posesiv, Ac.

23.- Cuvintele subliniate din enunțurile: *Fiind frig, n-am plecat în oraș. Fiind azvârlit în stradă și lăsat acolo toată noaptea, a murit.*

a.- c.cauză, verb predicativ la gerunziu + subiect, substantiv, N. + c.cauză, verb predicativ la gerunziu, construcție pasivă + c.cauză, verb predicativ la gerunziu, construcție pasivă (cu verbul auxiliar subînțeles);

b.- c.cauză, verb predicativ la gerunziu, construcție pasivă + c.cauză, verb copulativ la gerunziu și două nume predicative, adjective provenite din participii;

c.- c.cauză, verb cop. la gerunziu și nume predic. exprimat prin subst. + c.i. / verb cop. la gerunziu și nume predic. multiplu/adjective provenite din participii.

24.- Felul propozițiilor, raportul dintre ele și analiza cuvintelor subliniate: *Lucrarea corectată de noi era foarte bună, însă nefiindu-i dată nota maximă, se considera persecutat.*

a.- PP+CZ+PP, în raport de coord. prin juxtap. + atr. adj., adj. provenit din participiu + c.i., pron. pers. + p.v., verb în construcție pasivă + c. d., substantiv;

b.- PP+PP, în raport de coordonare adversativă + atribut adjectival, adjectiv provenit din participiu + complement de agent, pronume personal + c.cauză, verb predicativ la gerunziu, construcție pasivă + subiect, substantiv;

c.- PP+PP, în raport de coordonare prin juxtapunere (prin virgulă) + atribut verbal, verb la participiu + complement de agent, pronume personal + c.mod, verb predicativ la gerunziu, construcție pasivă + c.d., substantiv, acuzativ.

25.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate: *Enervată de vorbele lor, Gabriela a vrut să plece, dar, deși furioasă, tot a ținut să fie prezentă la conferință, pentru că o așteptase cu nerăbdare.*

a.- PP+CD+PP+CV+CP+CZ + atribut adjectival, adjectiv izolat, N.+ nume pred. exprimat prin adjectiv + predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv + c.mod, substantiv în Ac;

b.- CZ+PP+PP+CD+CZ+ pred. verbal, verb în construcție pasivă (cu vb. aux.subînțeles) + atr. adj., adjectiv + predicat verbal, verb în construcție

pasivă + c.i., subst. în Ac.;

c.-PP+CD+PP+CZ+c.cauză, verb la participiu +atribut adjectival, adjectiv + predicat nominal + complement indirect, substantiv.

26.- Felul propozițiilor și funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *Fusesse apreciat pe măsura eforturilor. Consider că e indecent să te porți așa.*

a.- PP+PP+CD+CD+c.i. + atribut subst. genitival + nume predicativ, adj.;

b.- PP+PP+CD+SB+c. mod, substantiv în genitiv + nume predicativ, adverb;

c.- PP+PP+SB+SB+c.mod, subst., Ac. + atr. subst. genit.+ c.mod, adj..

27.- Funcția sintactică și val. morfologică a cuvintelor subliniate: *Întâmplându-i-se vreun accident, șoferul ar putea fi găsit vinovat, deoarece era beat.*

a.- complement direct, substantiv + predicat verbal, verb la condițional-optativ perfect + pr. nominal format din verb cop. și nume predicativ exprimat prin adj.;

b.- subiect, substantiv + c.mod, verb la infinitiv, construcție pasivă + predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adverb de mod;

c.- subiect, subst. + c.d. exprimat prin verb pred. la infinitiv, construcție pasivă + pred. nominal format din verb copulativ și nume predic. exprimat prin adjectiv.

28.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor din propozițiile: *Contra cui vă manifestați așa? Împotriva mea sunt strigătele?*

a.- c.prep., pron. interogativ, G.+n. pred., adj. posesiv în Ac., precedat de prep.;

b.- complement prep., pronume interogativ, acuzativ + complement indirect, pronume posesiv precedat de prepoziția specifică genitivului;

c.- c.mod. pronume interogativ, genitiv + c.i., pronume posesiv în genitiv.

29.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *Înapoia lui mergea o mașină roșie, iar înaintea mea erau niște oameni. Tu rămăsesesi în urma lor.*

a.- c.l., pronume personal, dativ + c. loc, pronume posesiv, dativ + c.loc, substantiv în Ac. + atribut pronominal, pronume personal;

b.- c.loc, adverb de loc + atribut pronominal, pronume personal + c.loc, adverb de loc + atribut pronominal, pronume posesiv + c.loc, substantiv + atribut pronominal, pronume personal în genitiv.

c.- c.loc, pron. pers., G.+ c.loc, adj. posesiv, acuzativ+ c. loc, pron. pers. G.

30.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *Dacă a greșit, a fost din neglijență, dar ideea de a se contesta rezultatele a fost proastă.*

a.- nume pred., substantiv + subiect, substantiv;

b.- c.i., substantiv + c.d., substantiv;

c.- c.cauză, substantiv + subiect, substantiv.

31.- Funcția sintactică a verbului la gerunziu din contextele: *Învățând foarte mult, a obosit. Se săturase învățând. Învățând se gândea la examenul de mâine. Învățând mai mult, vei reuși.*

a.- c.cz.+ c.prep. + c.t.+ c. cț.;

b.- c.i.+ c.m.+ c.cz.+ c.cț.;

c.- c.cz. + c.m.+ c.t.+ c.cz.

32.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțurile: *Se poate ajunge la cabană pe*

oricare drum.

a.- predicat verbal, verb impersonal, construcție reflexivă + p. v., verb pred. impers., construcție activă + atr. adjectival, adj. pronom. nehotărât;

b.- predicat verbal, verb pred. impers., construcție reflexivă + c.d. exprimat prin verb pred., infinitiv prezent, construcție activă + c.loc exprimat prin pronume nehotărât;

c.- predicat verbal, verb pred. impers., construcție reflexivă+sb. expr. prin verb pred., infinitiv prezent, constr. reflexivă+atr. adj. expr. prin adj. pronom. nehot.

33.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțurile următoare este corectă în varianta: *S-o fi dus cine știe pe unde și o să vină cine știe când.*

a.- c.loc format din pronume relativ, verb predicativ, prepoziție și adverb relativ + c.timp format din pronume relativ, verb predicativ și adverb de loc;

b.- c.loc exprimat prin locuțiune adverbială nehotărâtă (*pe undeva*) + c.timp exprimat prin locuțiune adverbială nehotărâtă (*cândva*);

c.- c.loc + c.timp exprimate prin locuțiuni verbale.

34.- Analiza cuvintelor subliniate și felul propozițiilor din enunțul: *Este contrar legii ceea ce spune, deși, cu o zi în urmă, nu părea a fi împotriva foștilor colegi.*

a.- nume predicativ exprimat prin substantiv în dativ + nume predicativ exprimat prin substantiv în genitiv; PP + SB + CV;

b.- complemente indirecte exprimate prin substantive în dativ; PP + CD + CV;

c.- c.mod exprimate prin substantive în dativ; PP + CD + CNS.

35.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din enunțurile: *Cuvintele tale nu pot fi înțelese de nimeni și rămâne de văzut dacă va mai veni cineva să-ți ceară sfatul.*

a.- PP + PP + SB + CS; c.d./verb pred. la inf., construcție. pasivă + subiect / vb. la supin;

b.- PP + PP + CD + CD + CD; p.v. expr. prin verbe în construcție pasivă în ambele situații;

c.- PP + CD + PP + CD; nume pr. exprimate prin verbe la infinitiv în ambele situații.

36.- Funcțiile sintactice ale verbelor la gerunziu: *Se auzeau oameni cântând pe stradă. Am auzit cântând la chitară. Se auzea cântând un cântec vechi de dragoste.*

a.- c.mod + c.d. + c.d.; b.- atribut verbal + c.d.+ subiect;

c.- subiect + cd.+ cd.

37.- Funcția sintactică, modul și timpul verbelor din enunțurile: *Dorința de a fi celebru era mare. Să nu fi fost ajutat, n-ar fi reușit la facultate.*

a.- de a fi = atribut verbal exprimat prin verb predicativ la infinitiv + era mare = predicat nominal cu verbul copulativ la indicativ imperfect + să nu fi fost ajutat = predicat verbal, verb predicativ, construcție activă, conjunctiv perfect + n-ar fi reușit = predicat nominal cu verbul copulativ la condițional-optativ prezent;

b.- de a fi celebru = atribut verbal format din verb copulativ la infinitiv prezent și nume predicativ exprimat prin adjectiv + era mare = predicat

nominal format din verb copulativ la indicativ imperfect și nume predicativ exprimat prin adjectiv + să nu fi fost ajutat = predicat verbal, verb predicativ în construcție pasivă, conjunctiv perfect + n-ar fi reușit = predicat verbal, verb predicativ, construcție activă, cond.-optativ perfect;
 c.- de a fi celebru = atribut verbal exprimat prin verb predicativ în construcție pasivă, infinitiv prezent + era mare = predicat nominal format din verb copulativ la imperfect și nume predicativ exprimat prin adjectiv + să nu fi fost ajutat = predicat nominal format din verb copulativ în construcție activă, conjunctiv perfect și nume pred. exprimat prin verb la participiu + n-ar fi reușit = pred. nominal cu verbul cop. la condițional-optativ prezent și nume pred. exprimat prin verb la participiu.

38.- Analiza corectă a cuvintelor subliniate din enunțurile: *Nu mai era nimic în afară de ceea ce și s-a comunicat. Suspectat de a fi fost amestecat în scandal, a fost arestat.*

a.- în afară de ceea ce = subiect exprimat prin pronume relativ compus, Ac., precedat de locuțiunea prepozițională + de a fi fost amestecat = complement prep. exprimat prin verb predic., construcție pasivă, infinitiv perfect (*de cineva*).

b.- în afară de ceea ce = atribut pronominal exprimat prin pronume relativ compus, Ac, precedat de locuțiunea prepozițională + de a fi fost amestecat = complement indirect exprimat prin verb la infinitiv + amestecat = c. mod, verb la participiu;

c.- în afară de ceea ce = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ precedat de locuțiunea prepozițională + de a fi fost amestecat = c. cauză exprimat prin verb predicativ, construcție pasivă, infinitiv perfect.

39.- Analiza corectă a cuv. subliniate: *Colegul tău are interese contrare scopurilor noastre.*

a.- prep. specifică D., fără funcție sint. + atr. adjectival, adjectiv pron. posesiv;
 b.- atr. adj., adj. variabil cu patru forme flex. + atr. pron., pronume posesiv, G.;
 c.- atr. adj., adj. variabil cu 4 forme flex. + atr. adj., adjectiv pronominal posesiv.

40.- Cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta: *Mi se pare o pierdere de vreme să faci sport, deși pe lângă ceilalți, tu pari chiar înaltă.*

a.- o pierdere = subiect, subst. + de vreme = atribut subst. prep., subst. + pe lângă ceilalți = c.loc, pron.dem.precedat de prep.compusă + chiar înaltă = n.p., adjectiv;

b.- o pierdere de vreme = subiect / loc. subst. + pe lângă ceilalți = c. mod /pron. dem. precedat de prep. pe lângă + chiar înaltă = n.p., adj. (+adv. *chiar*);

c.- o pierdere de vreme = c.d. exprimat prin loc. subst. + pe lângă ceilalți = c.i., pron. demonstrativ, Ac. + chiar înaltă = nume pred., adjectiv (+ adverbul *chiar*).

41.- Funcțiile sintactice, valorile morfologice ale cuvintelor subliniate și felul subordonatei din enunțurile: *Nu e nevoie să fii de față. O proastă de fată m-a văzut cu*

tine. a.- subiect, substantiv în N. + atribut substantival prepozițional; prop. CP;
 b.- nume predicativ, substantiv, N. + subiect, substantiv; prop. AT;
 c.- predicat verbal, loc. verbală + atribut substantival prepozițional, N.; prop. AT;

42.- Felul propozițiilor, funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din enunțul: *Am acceptat cu părere de rău situația, dar vom pleca în ciuda a orice ar putea interveni.*

a.- c.m., locuțiune subst.+subiect, pronume nehotărât compus; PP, PP, CV;
 b.- cu părere = c.m., substantiv în Ac.+ de rău = atr. subst. prep., substantiv provenit din adverb prin conversiune + în ciuda = c.concesiv, substantiv + a orice = atribut pronominal, pronume nehotărât; PP, PP, CZ;
 c.- cu părere de rău = c.i., locuțiune substantivală + în ciuda a orice = c. concesiv, pronume nehotărât compus; PP, PP, Cl.

43.- Analiza cuvintelor subliniate: *Am rezolvat situația în doi timpi și trei mișcări și avem o hotărâre favorabilă nouă.*

a.- c.t, locuțiune adverbială + atribut pronominal;
 b.- c.m., locuțiune adverbială + c. i., pronume personal în dativ;
 c.- c.m., dezvoltat format din prep., num. card. și subst.+ c.i., pron. personal, D.

44.- Subiectele și felul predicatelor din enunțurile: *A fi valoros înseamnă a fi curajos. Ți s-a urcat la cap democrația?*

a.- a fi valoros = subiect format din verb copulativ la infinitiv și nume predicativ exprimat prin adjectiv + înseamnă a fi curajos = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ alcătuit din verb copulativ la infinitiv și nume predicativ, adjectiv + s-a urcat la cap = predicat verbal exprimat prin locuțiune verbală + democrația = subiect exprimat prin substantiv.

b.- subiect nedeterminat + înseamnă a fi = pred. nominal format din verb cop. și nume pred. exprimat prin verb la infinitiv + subiect inclus + s-a urcat = p. v.;

c.- a fi = subiect exprimat prin verb la infinitiv + înseamnă = predicat verbal + s-a urcat = predicat verbal + democrația = subiect, substantiv.

45.- Funcțiile sintactice ale verbelor la supin din enunțurile: *E ușor de învățat poezia. Poezia e ușor de învățat. De învățat poezia!*

a.- sb. + n.p.+ p.v.; b.- c.d. + c.mod + atr. verbal;
 c.- sb. + c.mod + c.scop.

46.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: *L-au arestat în numele legii. Nu mai e nimic de făcut.*

a.- c.mod, substantiv în genitiv precedat de locuțiunea prep. specifică genitivului + atribut verbal, verb la supin;

b.- c.cauză, subst. în G. și loc. prep. specifică G. + nume pred., verb la supin;

c.- c.mod, subst. în Ac + atr. subst. genitival + nume pred., verb la modul supin.

47.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate: *Hotărârea poate rămâne aceeași. Modul în care s-a purtat e stupid.*

a.- c.d., verb cop. + c.m., pron. demonstrativ + atr. pron., pronume relativ, Ac;

b.- c.d., verb cop. la infinitiv și n.p., pron. demonstr. + c.m., pron. relativ, Ac.;

c.- c.m., verb cop. la infîn. și n.p., pr. demonstr. + atr. adj., adj. pron. relativ.

- 48.- Analiza cuvintelor subliniate: *N-are importantă cu cine pleci. Venind seara, a început spectacolul.*
- predicat verbal, locuțiune verbală (împreună cu verbul *n-are*) + c.t., adverb de timp;
 - c.d., substantiv + subiect al verbului la gerunziu, substantiv;
 - nume predicativ, substantiv + c.t., substantiv.
- 49.- Funcțiile sintactice și valorile morfologice: *Amelia stă picior peste picior. Rezolvarea problemei e la mintea cocoșului. A greșit din nebăgare de seamă.*
- c.m., substantive repetate + c.m., substantiv în Ac. și atribut substantival genitival + c.cauză, locuțiune verbală;
 - atr. subst., subst. repetate + nume predicativ, loc. adj. + c.cz., loc. substant.;
 - c.m., loc. adv.+nume predicativ, loc. adj.+c.cz., locuțiune substantivală.
- 50.- Analiza cuvintelor subliniate este corectă în seria: *Fără doar și poate că va reuși. E prea slab pentru a fugi repede. A rupt teza în două.*
- predicat verbal, loc. adverbială predicativă + c.consecutiv, verb la infinitiv + c.mod, numeral cardinal;
 - c.m., loc. adv.+c.i., verb la infinitiv+atr. adj., num. cu valoare adjectivală;
 - predicat nominal cu verbul cop. subînțeleș + c.cz., verb la infinitiv + c.m., numeral cu valoare substantivală.
- 51.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate: *Fusesem prea uluit de ceea ce aflasem ca să mai pot suporta să văd cum răzi.*
- PP+CI+CS+CD+CD; c. d., pronume relativ compus, Ac. + predicat verbal;
 - PP+CZ+CNS+CD+CM; c. i., pronume relativ compus+c. d., verb la infinitiv;
 - PP+CP+CNS+CD+CD; c. d., pronume relativ compus + c. d., verb la infinitiv.
- 52.- Analiza cuvintelor subliniate este corectă în varianta. *Venirea lui la noi de trei ori arată ceva, deoarece, fiind puse în circulație zvonuri stupide, s-a creat o panică nemaipomenită.*
- c.t., locuțiune adverbială + c.cauză format din verb copulativ la gerunziu și nume predicativ exprimat prin verb la participiu + subiect, substantiv;
 - atr. adv., num. adv.+c.cauză, loc. vb. în construcție pasivă G.+sb., subst.;
 - de trei ori = c.m., numeral adverbial + fiind puse = c.cz, verb la gerunziu, construcție pasivă + în circulație = c.loc, substantiv + c.d., substantiv.
- 53.- Funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: *De obosit ce sunt, abia mai pot vorbi. M-am însurat de tânăr.*
- c.cz., verb la supin+c.d.,pron. rel.+p.n.incomplet, verb cop.+c.t., subst.;
 - c.cz., adj. + nume predicativ, pron. relativ, formează predicatul nominal cu verbul copulativ sunt + c.t., adjectiv;
 - c.i., adjectiv + predicat nominal format din numele predicativ exprimat prin pronume relativ și verb copulativ + c.t., substantiv.
- 54.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțul: *Se supăraseră foc pe mine.*
- c.m, locuțiune adjectivală + c.d., pronume personal;
 - c.m., adverb de mod provenit din subst. prin conversiune+c.prep., pron.pers.
 - c.m., substantiv + c.d., pronume personal.
- 55.- Analiza cuvintelor subliniate: *Datorită intervenției tale am pierdut concursul.*
- c.cz, substantiv în dativ + atribut adjectival, adjectiv posesiv dativ;
 - complement indirect, substantiv în Ac. + atribut pronominal, pronume posesiv în G;

- c.- c.cz., substantiv în Ac. + atribut adjectival, adjectiv pronominal posesiv, Ac.
- 56.- Analiza cuvintelor subliniate: *La auzul zgomotului, am rămas tintuit locului.*
 a.- c.m., adverb de mod + c.loc, substantiv în dativ;
 b.- c.loc, verb la participiu + c.i., substantiv în dativ;
 c.- nume predicativ, adjectiv + c.loc, substantiv în dativ.
- 57.- Felul propozițiilor și felul predicatelor din fraza: *Fie ce-o fi, eu spun adevărul, iar, de reușesc, bine, de nu, întâmplă-se ce s-o întâmpla.*
 a.- CV + SB + PP + PP + SB + CȚ + PP + SB; 1 predicat nominal, 7 predicate verbale;
 b.- PP + CV + PP + PP + CȚ + CȚ + PP + CD; 3 predicate nominale, 5 predicate verbale;
 c.- CV + PR + PP + PP + CD + CȚ + CȚ + CD; 1 predicat nominal, 7 predicate verbale.
- 58.- Felul propozițiilor și al predicatelor din fraza: *Dacă este și trebuie să fie adevărat că vine iarna, înseamnă că ne îmbrăcăm gros.*
 a.- CȚ+CȚ+SB+SB+PP+CD; 2 pred. nominale, 4 predicate verbale;
 b.- SB+SB+SB+SB+PP+PR; 1 predicat nominal incomplet, 2 predicate nominale, 3 predicate verbale;
 c.- CȚ+PR+SB+SB+PP+SB; 3 pred. nominale, 3 predicate verbale.
- 59.- Subiectele și felul propozițiilor din fraza: *Tu mi se pare că ești obosit.*
 a.- PP + SB; tu = subiect al predicatului ești obosit din prop. SB + sb. nedeterminat (PP);
 b.- PP + PR; tu + subiect inclus; c.- PP + CD; tu + subiect inclus.
- 60.- Analiza cuvintelor subliniate: *Întoarcerea lui aseară târziu ne-a supărat rău.*
 a.- c.t., adverb de timp + c.t., adverb de timp;
 b.- atribut adverbial, adverb de timp + atribut adverbial, adverb de timp;
 c.- atribut adverbial, adverb de timp + c.t., adverb de timp.

Răspunsuri și explicații

- 1.- c.- Pronumele posesive precedate de prepoziții sau loc. prepoz. specifice G, au funcția sintactică cerută de întrebare exprimat prin adj. posesiv în Ac., precedat de prep. sau loc. prep. pentru Ac. Acest lucru se petrece numai în cazul pron. posesive, când toate prepozițiile și loc. prep. specifice genitiv. trec în acuzativ.
- 2.- a.- Delimitarea și felul propoz.: *S-a pregătit* ^{1/} (PP) *în vederea a ceea ce urma* ^{2/} (CS) *să facă.* ^{3/} (SB) Pron. relativ compus ceea ce precedat de prep. pentru G. a și de loc.prep. specifică G. în vederea are rolul de mijloc de legătură în propoziția 2, dar are funcția sintactică de c. d. în propoziția 3: *ce urma să facă?* = (în vederea a ceea ce).
- 3.- b.- de moarte = c. consecutiv (care e urmarea faptului că fusese rănită? = *era pe moarte*) expr. prin subst. + fără speranță = apoziție, substantiv.
- 4.- a.- Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 5.- a.- Idem.
- 6.- b.- Sintagma care mai de care îndeplinește funcția de subiect exprimat prin

- loc. pronominală nehotărâtă (se contrace în fiecare).
- 7.- **b.-** la copii = c.i. exprimat prin substantiv precedat de prepoziție (*cui ai dat?*).
- 8.- **a.-** Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 9.- **b.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Mi-ar trebui douăzeci de ani¹/(PP) ca să pricep²/(CS) Ei au stat³/(PP) ce-au stat⁴/(CT) și au plecat⁵/(PP). Analiza cuvintelor subliniate: douăzeci = subiect exprimat prin numeral cardinal cu valoare adjectivală; ce = c.timp, adverb relativ, are sensul de *cât*.
- 10.- **a.-** **De reținut:** verbele copulative la moduri (forme) nepersonale cer nume predicative și împreună îndeplinesc altă funcție sintactică decât predicat nominal: fiind foarte harnic = c. cauză format din verb cop. la gerunziu și nume pred. exprimat prin adjectiv la gradul superlativ absolut + (fiind foarte)apreciat = c.cauză exprimat prin verb cop. la gerunziu (se subînțelege verbul auxiliar) și n.p. expr. prin adj. la superlativ absolut (nu este în construcție pasivă, pt.că participiul nu are grad) + de toți = complement de agent exprimat prin pron. nehot. precedat de prepoziție.
- 11.- **b.-** Delimitarea și felul prop.: Te poți gândi și singur¹/(PP) chiar dacă s-ar fi putut ști dinainte²/(CV) care sunt consecințele acestor demersuri³/(SB) Analiza cuv.: gândi = c.direct exprimat prin verb la infinitiv, construcție reflexivă + ști = subiect exprimat prin verb la infinitiv, construcție reflexivă. **De reținut:** - dacă după verbul a putea (care are subiect) este un alt verb, acesta are funcția sintactică de complement direct exprimat prin verb la infinitiv: Pot merge mai repede.
- dacă după verbul a se putea, în construcție reflexivă (care are subiect), este un alt verb, acesta are funcția de complement direct exprimat prin verb la infinitiv, **construcție reflexivă**, iar verbul a se putea rămâne în construcție activă (a putea) – deci pronumele reflexiv se mută la al doilea verb: Te poți gândi și singur = Poți a te gândi și singur.
- dacă după verbele se poate, se putea, s-ar putea, s-ar fi putut, fără subiect, este un alt verb, acesta are funcția de subiect exprimat prin verb la infinitiv, construcție reflexivă, iar verbul-predicat rămâne tot în construcție reflexivă: S-ar fi putut ști dinainte = S-ar fi putut a se ști dinainte.
- 12.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: S-a supărat, lucru¹/(PP) ce n-a impresionat pe nimeni²/(AT); lucru = apozitie, substantiv în N. + ce = subiect exprimat prin pronume relativ. **Atenție la elementele de relație!**
- 13.- **a.-** Delimitarea și felul prop.: Contrar previziunilor nu s-a procedat corect¹/(PP) pentru că este contrar legii²/(CZ) cea ce se propune³/(SB) Analiza cuvintelor: contrar previziunilor = c. concesiv exprimat prin substantiv în dativ precedat de adverbul care cere dativul + contrar legii = nume predicativ exprimat prin substantiv în D. precedat de adverbul care cere dativul.
- 14.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Venisem¹/(PP) înaintea cui se lăudase²/(CT) că va sosi primul³/(CP) deși plecasem mai târziu⁴/(CV) Analiza cuvintelor: înaintea cui=subiect exprimat prin pronume relativ în G., precedat de prep. specifică G.+ mai târziu=c.timp, adv. la comparativ de superioritate.
- 15.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: N-am rezolvat exercițiul¹/(PP) din pricina cui m-a împiedicat²/(CZ); din pricina cui = subiect exprimat prin pronume relativ, genitiv, precedat de gruparea cvasilocuțională

- specifică genitivului.
- 16.- **c.-** Delimitarea și felul prop.: Iată un loc^{1/} (PP) în mijlocul căruia merită^{2/} (AT) să ne oprim.^{3/} (SB) în mijlocul căruia = c.loc exp. prin pron. rel., G. precedat de loc. prep. specif. G. Acest pron. relativ este mijloc de legătură în prop. 2, dar are funcție sint. în prop. 3 (unde să ne oprim?= în mijlocul căruia /locului).
- 17.- **a.-** Delimitarea și felul prop.: De teamă^{1/}(PP) ce-mi era^{2/}(AT) nu mai ridicam capul,^{1/} pentru că m-ai speriat rău^{3/}(CZ) și meriți o sfântă de bătaie.^{4/} (PP). Analiza cuvintelor: de teamă = c.cz, substantiv + ce = subiect, pronume relativ + o sfântă = c.d. expr. prin subst. provenit din adj. prin articulare.
- 18.- **b.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Mi s-a spus^{1/}(PP) că ești un copil de bani gata.^{2/}(SB). Predicatele sunt: s-a spus = predicat verbal; ești un copil = predicat nominal; de bani gata = atribut adj./ locuțiune adjectivală (bogat).
- 19.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Zicea^{1/}(PP) că are nu știu ce treabă^{2/}(CD) și se credea^{3/}(PP) că este mai cu moț.^{4/}(CM); nu știu ce = atr. adj., loc. adj. nehot. (oarecare) + mai cu moț = nume pred. exprimat prin loc. adject. (mai grozav).
- 20.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Fără doar și poate^{1/}(PP) că voi reuși,^{2/}(SB) deși întâlnești fel de fel de oameni în țara asta^{3/}(CV) care e un sat fără câini.^{4/} (AT) Analiza cuvintelor: fără doar și poate = predicat verbal exprimat prin locuțiune adverbială predicativă + fel de fel = atr. adj. exprimat prin loc. adj. (feluriți) + un sat fără câini = nume pred. exprimat prin loc. adj. (necondus)
- 21.- **c.-** de ceea ce = subiect, pron. relativ, Ac + -ți = complement posesiv expr. prin pronume reflexiv. (Pronumele reflexive: îmi, îți, își, ne, vă, își au funcția de complement posesiv (după GALR) - vechiul atribut pronominal în dativul posesiv, când după verb este un substantiv articulat hotărât).
- 22.- **a.-** Cuvintele sunt analizate în varianta corectă. Vezi și explicațiile de mai sus.
- 23.- **a.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă.
- 24.- **b.-** Sunt două prop. principale în raport de coord. adversativă prin conjuncția însă. Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 25.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Enervată de vorbele lor, Gabriela a vrut^{1/}(PP) să plece,^{2/}(CD) dar,^{3/}(PP) deși furioasă,^{4/}(CV) tot a ținut^{3/} să fie prezentă la conferință,^{5/}(CP) pentru că o așteptase cu nerăbdare.^{6/}(CZ); cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 26.- **b.-** Fraza și cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 27.- **c.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă.
- 28.- **a.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă. Vezi și explicațiile de la grila 1. **Notă:** după GALR complementele din G. sau D. cu prepoziții specifice - contra cui?, împotriva cui?, asupra cui? datorită cui? - sunt considerate complemente prepoziționale.
- 29.- **c.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă.
- 30.- **c.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă. Verbul a fost = s-a întâmplat – predicat verbal, verb predicativ impers.
- 31.- **a.-** Analiza cuvintelor este în varianta corectă.
- 32.- **c.-** Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.

- 33.- **b.-** Idem.
- 34.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Este contrar legii^{1/}(PP) ceea ce spune^{2/}(SB) deși, cu o zi în urmă, nu părea a fi împotriva foștilor colegi.^{3/}(CV) Analiza cuvintelor se află în varianta corectă.
- 35.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Cuvintele tale nu pot fi înțelese de nimeni^{1/} (PP) și rămâne de văzut^{2/}(PP) dacă va mai veni cineva^{3/}(SB) să-ți ceară sfatul.^{4/} (CS) Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 36.- **b.-** Verbele la gerunziu sunt analizate în varianta corectă.
- 37.- **b.-** Verbele sunt analizate în varianta corectă.
- 38.- **a.-** Idem.
- 39.- **c.-** Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 40.- **b.-** Idem.
- 41.- **a.-** Cerințele sunt analizate în grila corectă.
- 42.- **a.-** Idem.
- 43.- **b.-** Idem.
- 44.- **a.-** Răspunsurile corecte sunt în grila indicată.
- 45.- **a.-** Idem.
- 46.- **a.-** Idem.
- 47.- **b.-** Idem.
- 48.- **b.-** Idem.
- 49.- **c.-** Idem.
- 50.- **a.-** Idem.
- 51.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Fusesem prea uluit^{1/}(PP) de ceea ce aflasem^{2/} (CP) ca să mai pot suporta^{3/}(CNS) să văd^{4/}(CD) cum râzi.^{5/}(CD) Analiza cuvintelor: de ceea ce = complement direct, pronume relativ compus, Ac + suporta = complement direct, verb la infinitiv.
- 52.- **b.-** Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 53.- **b.-** Idem.
- 54.- **b.-** Idem.
- 55.- **a.-** Idem.
- 56.- **c.-** Idem.
- 57.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Fie^{1/} (CV) ce-o fi,^{2/} (SB) eu spun adevărul,^{3/} (PP) iar^{4/}(PP) de reușesc,^{5/}(SB) bine,^{4/} de nu^{6/}(CT) întâmplă-se^{7/}(PP) ce s-o întâmpla.^{8/}(SB). Predicatele sunt: verbale: fie (cu sensul de să se întâmple), o fi (cu sensul de se va întâmpla), spun, reușesc, nu (reușesc), întâmplă-se, s-o întâmpla. Pred.nominal: bine = pred. nominal cu verbul copulativ subînțeles.
- 58.- **b.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Dacă este (adevărat)^{1/}(SB) și trebuie^{2/}(SB) să fie adevărat^{3/}(SB) că vine iarna^{4/}(SB) înseamnă^{5/}(PP) că ne îmbrăcăm gros.^{6/} (PR) Predicatele sunt: verbale: trebuie, vine, ne îmbrăcăm; nominale: este (adevărat), să fie adevărat; vb. înseamnă are funcția de pred. nom. incomplet exprimat prin vb. cop. impers. (cere SB în față și PR după el).
- 59.- **a.-** Ordinea corectă a cuvintelor din frază ar fi: Mi se pare^{1/}(PP) că tu ești obosit.^{2/} (SB) și atunci prima propoz. are sb. nedeterminat, iar a doua propoz. are sb. exprimat prin pronume personal.
- 60.- **c.-** Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.